

Accountantsverslag 2018

Gemeente
Bronckhorst

23 april 2019

Inleiding

gemeente Bronckhorst

Doetinchem, 23 april 2019
335401/221/105

Geachte raadsleden,

Wij hebben de jaarrekening 2018 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag zijn de belangrijkste resultaten van onze controle weergegeven. 2018 was ons eerste controlejaar. Graag lichten wij dit verslag en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader aan u toe.

Het doel van dit verslag is u te informeren over onze bevindingen. Tevens hebben wij aanbevelingen opgenomen. U heeft aan ons voor de controle van de jaarrekening 2018 geen aandachtspunten meegegeven.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de portefeuillehouder Financiën, de concerncontroller en de manager bedrijfsvoering. Hun reactie is hierin - voorzover relevant - verwerkt.

Dit verslag is uitsluitend voor u bestemd en is niet bestemd om voor andere doeleinden te worden gebruikt.

Tot slot willen wij onze dank uitspreken voor de medewerking, die ons gedurende de uitvoering van onze controlewerkzaamheden is verleend.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. drs. G.J. Bouwhuis RA

Inhoudsopgave

1. Samenvatting en kernpunten

2. Onderbouwing oordeel

3. Interne beheersing

Algemeen

Processen

4. Jaarrekening

Financiële
positie

Kwaliteit
verslaggeving

Bevindingen

5. Rechtmatigheid

6. SiSa

7. Onze verantwoordelijkheid

8. Afsluiting

Als u dit verslag digitaal leest, kunt u door te klikken op de blokken gelijk naar dat onderdeel springen.

Als u op het logo onderaan de pagina klikt, komt u weer terug op deze pagina.

1. Samenvatting en kernpunten

1. Samenvatting en kernpunten

U heeft ons de opdracht verstrekt de jaarrekening 2018 van uw gemeente te controleren. Wij hebben een interimcontrole en balanscontrole uitgevoerd. Wij informeren u over onze bevindingen.

Onderdeel	Conclusie	Onderdeel	Conclusie
Oordeel Getrouwheid:	Goedkeurend	Financiële positie	Uitstekend
Oordeel Rechtmatigheid:	Goedkeurend	SiSa	Geen bevindingen
Kwaliteit jaarverslaggeving:	Voldoende	WNT (wet normering Topinkomens)	Adequaat verantwoord

Algemene beheersing

- Doorontwikkeling van onder meer de auditcommissie, concerncontrol, risicomanagement, stuurinformatie, Rekenkamercommissie;
- Een vastgesteld normenkader met daarop adequate interne controle. Een aandachtspunt is de bewaking van de actualisatie van de verordeningen.

Belangrijkste bevindingen getrouwheid:

- Voor de WMO en Jeugd resteert een onzekerheid van circa € 2 miljoen inzake de leveringen van de zorgaanbieders;
- Door de interne controle is de fout van de SVB inzake de PGB gereduceerd tot € 25.000 en resteert een beperkte onzekerheid van € 37.000.

Beheersing processen

- Bewaking juiste inkoopprocedure, met name indien Europese aanbesteding noodzakelijk is;
- Inrichting van de verplichtingen en inkopen zodanig dat altijd door 2 personen wordt goedgekeurd voor de levering en de factuur;
- Begrotingswijzigingen alleen doorvoeren op basis van een raadsbesluit;
- Afhankelijkheid van de verklaringen van de zorgaanbieders verminderen.

Belangrijkste bevindingen rechtmatigheid:

- Voor de WMO en Jeugd resteert een onzekerheid van circa € 2 miljoen inzake de leveringen van de zorgaanbieders;
- Een bestaand contract is niet volgens de Europese aanbesteding afgesloten waardoor de levering 2018 als rechtmatigheidsfout wordt aangemerkt (€ 47.000).

2. Onderbouwing oordeel

2. Onderbouwing oordeel

Niet gecorrigeerde controleverschillen	Getrouwheid		Rechtmatigheid	
	Fouten €	Onzekerheden €	Fouten €	Onzekerheden €
Uitgaven zorgaanbieders WMO en Jeugd		1.984.000		1.984.000
Persoonsgebonden budgetten (SVB)	25.000	37.000	25.000	37.000
Europese aanbestedingen			47.000	
Exploitatie Delta	102.000		102.000	
Totaal	127.000	2.021.000	174.000	2.021.000
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	784.000		784.000	
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)		2.352.000		2.352.000

Controleverklaring bij de jaarrekening

Onze controleverklaring heeft twee oordelen.

Wij zijn voornemens zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid goedkeurende oordelen te verstrekken.

Niet gecorrigeerde controleverschillen

Met de financiële functionarissen hebben wij onze controlebevindingen besproken. Naar aanleiding hiervan zijn aanpassingen in de jaarrekening verwerkt. Deze zijn juist en volledig doorgevoerd.

Hiernaast hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2018 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt, welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 25.000 aan u te rapporteren.

Op de volgende pagina is een toelichting opgenomen op deze posten.

Toelichting fouten en onzekerheden

Onzekerheden WMO en Jeugdbeleid

De lasten voor de uitbestede diensten van uw gemeente voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en voor de Jeugdwet kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Zorg in natura, WMO begeleiding en Jeugdzorg	€ 12,7 mln.
Persoonsgebonden budgetten SVB	1,3 mln.
Eigen bijdragen CAK	-/- 0,5 mln.
<hr/>	
Totaal	€ 13,5 mln.

Voor een bedrag van € 10,5 miljoen voor de uitgaven aan de zorgorganisaties voor de WMO en voor de Jeugdzorg zijn goedkeurende controleverklaringen van hun accountants ontvangen, voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de lasten. Voor een bedrag van € 0,2 miljoen zijn de zorgaanbieders en de gemeente Bronckhorst de geleverde omzet expliciet overeen gekomen.

Voor het resterende deel van de uitgaven aan zorgorganisaties - € 2 miljoen - hebben wij óf (nog) geen controleverklaring ontvangen (dit is voor de kleinere zorgaanbieders in overeenstemming met de afspraken, die hierover met hen gemaakt zijn, maar een aantal zorgaanbieders hebben (nog) geen controleverklaring ingediend) óf bevatte de controleverklaring een niet-goedkeurend oordeel.

Eén grote zorgaanbieder heeft van hun accountant een controleverklaring met beperking ontvangen als gevolg van het ontbreken van een aantal

geldige toewijzingen.

Wij adviseren u in overleg te gaan met deze aanbieder hoe hierin verbetering kan worden bereikt, eventueel in overleg met de andere Achterhoekse gemeenten.

Uw organisatie vraagt bij de burgers de kwaliteit van de geleverde prestaties door de zorgaanbieders na.

Wij adviseren u een recapitulatie te maken van de uitkomsten van deze navraag, waarin u nader ingaat op de ervaringen per zorgaanbieder en de omvang van de navraag ten opzichte van het totaal aantal verstrekkingen Jeugd en WMO .

PGB

Uw gemeente heeft van de Sociale Verzekeringsbank een brief ontvangen waarin is aangegeven dat de verstrekte persoonsgebonden budgetten bij de Jeugdwet voor 92% en bij de Wmo 91% rechtmatig is. Dit betekent dat mogelijk sprake is van een onrechtmatigheid van 8% respectievelijk 9%. Deze onrechtmatigheid is door de gemeente opgevangen door het uitvoeren van eigen controles. Deze interne controle betreft:

- bepaling totale last in de jaarrekening aan de hand van de prognose SVB;
- interne controles op het toekenningsproces;
- controle op de levering van de zorg;
- deugdelijke afwikkeling van de fraudesignalen van de SVB. Er zijn in 2018 geen fraudesignalen van de SVB ontvangen.

Daarmee resteert alleen de getrouwheidsfout en -onzekerheid welke ontstaan is bij de Sociale Verzekeringsbank. Dit is 2,51% voor de WMO-PGB en 1% voor de Jeugd-PGB. In totaal resteert een fout van € 24.000 en een onzekerheid van € 37.000.

Toelichting fouten en onzekerheden

Fout Europese aanbestedingen

Wij hebben gecontroleerd of de aanbestedingen zijn verricht binnen de Europese aanbestedingsregels. Bij een inkoop ten bedrage van € 47.000 blijkt, dat de aanbestedingsregels niet juist zijn toepast.

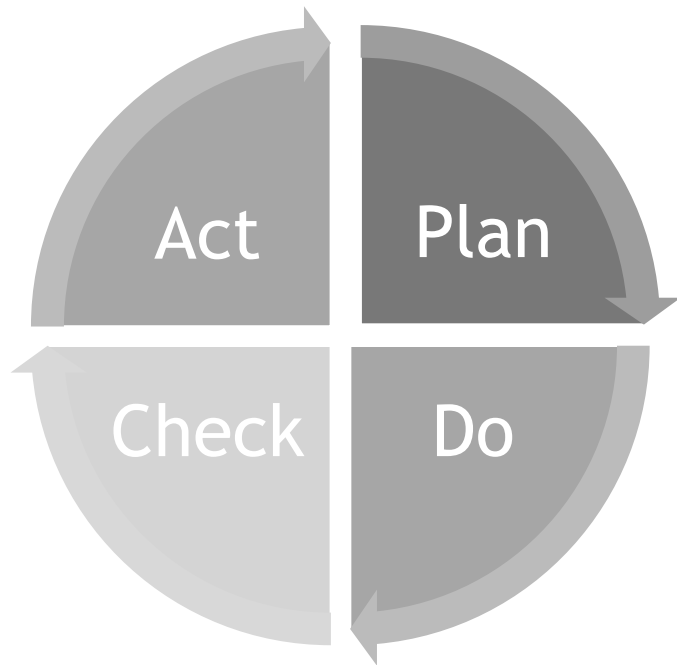
Fout exploitatie Delta

Op basis van de definitieve afrekening van de kosten van Delta blijkt, dat de kosten in de jaarrekening van de gemeente Bronckhorst € 102.000 te hoog zijn verantwoord.

3. Interne beheersing

Algemene beheersing

Algemene beheersing

Wij hebben in het kader van onze controle-opdracht een interimcontrole uitgevoerd.

Tijdens onze interimcontrole controleren wij de interne beheersing binnen uw organisatie. Hierbij onderscheiden wij de algemene beheersing en de beheersing van processen. In dit hoofdstuk gaan wij nader in op de algemene beheersing en in het volgende hoofdstuk (4) op de beheersing van processen.

Voor een effectieve interne beheersing is een aantal meer algemene beheersmaatregelen noodzakelijk, zoals verordeningen en beleid, de zogenaamde hardcontrols. Voor een goede werking van deze maatregelen zijn echter ook soft-controls nodig: wat is de cultuur, de leiderschapsstijl, hoe gaat de organisatie om met nieuwe risico's. Deze aspecten nemen wij mee in de beoordeling van uw gemeente.

In dit hoofdstuk brengen wij de sterke punten uit de algemene beheersing en de ontwikkelpunten onder uw aandacht. Wij beogen hierin niet volledig te zijn, maar benoemen die zaken, die ons opvallen c.q. waarmee uw gemeente reeds bezig is.

Samenvatting algemene beheersing

Bij onze interimcontrole hebben wij de algemene beheersing van uw organisatie beoordeeld. In onderstaande tabellen geven wij de door ons onderkende sterke en ontwikkelpunten weer, zoals wij die bij de interimcontrole hebben geconstateerd. De organisatie is in 2019 met deze punten bezig. Wij beoordelen dit bij onze controle 2019.

Sterke punten 2018

- Verdere ontwikkeling auditcommissie
- Ontwikkeling concern control
- Verbijzonderde interne controle wordt adequaat uitgevoerd
- Processen voldoen grotendeels aan controlevereisten
- Het normenkader is vastgesteld

Ontwikkelpunten 2018

- Bewustwording rondom integriteitsrisico's vergroten
- Opstellen controleprotocol accountantscontrole
- Doorontwikkeling risicomanagement
- Actualisatie verordeningen bewaken
- Doorontwikkeling stuurinformatie
- Inrichten Rekenkamercommissie onderhanden

Beheersing processen

Beheersing processen

Wij hebben in het kader van onze controle-opdracht een interimcontrole uitgevoerd.

Hierbij hebben wij de administratieve organisatie en interne beheersing van de belangrijkste processen, voor zover van belang voor onze jaarrekeningcontrole, beoordeeld en gecontroleerd.

De werkzaamheden hebben zich primair gericht op de onderbouwing van de controleverklaring bij de jaarrekening. Wij gaan na in hoeverre de interne organisatie de risico's op fouten in de jaarrekening en rechtmatigheid afdekt. Vervolgens bepalen wij het effect hiervan op de gegevensgerichte werkzaamheden, die wij tijdens de jaarrekeningcontrole uitvoeren. Daarnaast signaleren wij vanuit de controle verbeter- c.q. adviespunten ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de interne beheersing.

Onze bevindingen en aanbevelingen hierover hebben wij in december 2018 aan het College gerapporteerd en hebben wij in januari 2019 besproken met de auditcommissie. Onze belangrijkste aanbevelingen voor wat betreft de algemene beheersing van de processen zijn in dit hoofdstuk opgenomen, alsmede de wijze waarop wij met de geconstateerde bevindingen zijn omgegaan bij onze balanscontrole.

Samenvatting beheersing processen

In onderstaande tabel geven wij een samenvatting van de aanbevelingen weer ter verbetering van de interne beheersing van uw organisatie.

Proces	Herkomst	Aanbevelingen met een HOOG belang
EU-Aanbestedingen	2018	Verplicht gebruik maken van het nieuwe bestelportaal bij bestellingen groter dan € 10.000.
Inkopen	2018	Het aanpassen van de budgethoudersregeling, waarbij het vier-ogen principe integraal en verplicht wordt ingevoerd.
Begrotingswijzigingen	2018	Aanpassingen in het personele budget in 2018 alsnog door de gemeenteraad te laten vaststellen. In december 2018 zijn alsnog de begrotingswijzigingen voor onder meer personeel door de Raad vastgesteld.
WMO en Jeugd	2018	In beeld brengen of voldoende werkzaamheden zijn verricht om de afhankelijkheid van de verklaringen zorgaanbieders te reduceren.

De bevindingen met een MIDDEN belang hebben betrekking op:

- Subsidieverstrekingen: creëren van functiescheiding tussen toekenning en vaststelling van de subsidie;
- IT: opstellen dienstverleningsovereenkomst bij samenwerking gemeente Doetinchem;
- Verslaggeving: bewaking wijzigingen BBV.

Aanvullende controlemaatregelen

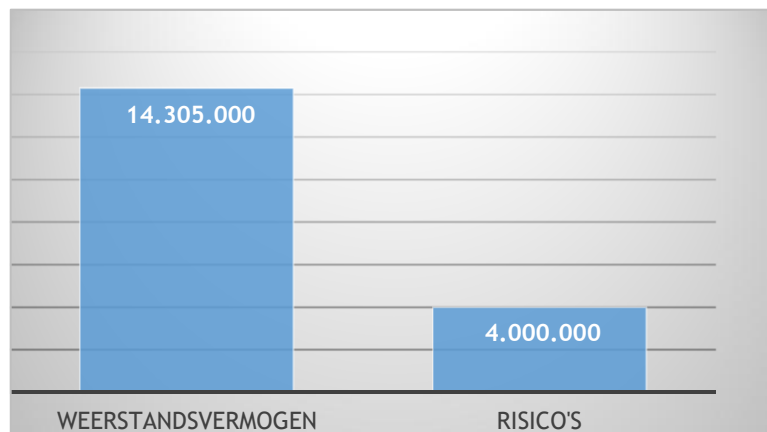
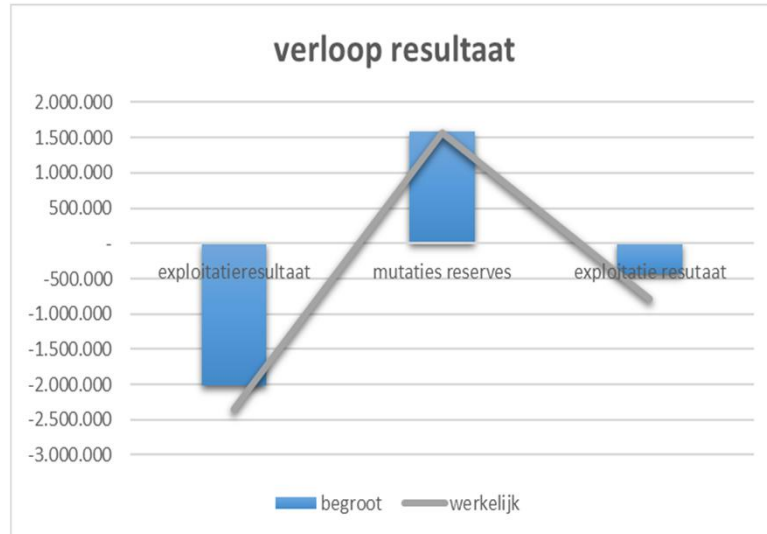

Tijdens onze interimcontrole hebben wij een aantal bevindingen gedaan. In de managementletter zijn de bevindingen en aanbevelingen beschreven. In deze paragraaf geven wij per bevinding weer, welke aanvullende werkzaamheden wij hebben verricht en wat de bevindingen zijn die hieruit naar voren zijn gekomen.

Proces	Risico	Werkzaamheden en bevindingen
EU aanbestedingen	De gevolgde inkoopprocedure is niet juist bij inkopen boven de Europese aanbestedingsgrens.	Op basis van de analyse van de inkopen 2015-2018 per leverancier hebben wij de inkoopprocedure van inkopen boven de grens van Europese aanbestedingen integraal gecontroleerd. Voor de uitkomsten hiervan verwijzen wij naar de hiervoor gemelde fouten en onzekerheden.
Inkopen	Er worden betalingen gedaan zonder dat hier prestaties voor de gemeente Bronckhorst aan ten grondslag liggen.	Wij hebben een steekproef uitgevoerd op de geleverde prestaties. Hier zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen.
Begrotingswijzigingen	De begroting op het niveau van baten en lasten per programma wordt gewijzigd zonder autorisatie door de Raad.	Het verloop van de primitieve begroting naar de definitieve begroting is integraal aangesloten met de raadsbesluiten. Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.
WMO en Jeugd	Er is onvoldoende zicht op de geleverde prestaties en daarvoor in rekening gebrachte kosten van zorgaanbieders.	Intern zijn aanvullende werkzaamheden verricht om bevestiging te krijgen over de geleverde prestatie. De uitkomsten van deze navraag is (nog) niet om te zetten naar de omvang van de bestede WMO en Jeugd budgetten. De intern uitgevoerde werkzaamheden kunnen derhalve niet dienen als vervanging voor de controleverklaringen van de zorgaanbieders. Bij onze controle hebben wij daarom nog gesteund op de verklaringen van de zorgaanbieders. Voor de uitkomsten hiervan verwijzen wij naar de hiervoor gemelde fouten en onzekerheden.

4. Jaarrekening

Financiële positie

Saldo van baten en lasten

Het saldo van de lasten en baten over het jaar 2018 bedraagt € 2,3 miljoen negatief tegenover begroot € 2 miljoen negatief voor verwerking van de reserve mutaties.

Na verwerking van de reservemutaties is het resultaat € 786.000 negatief tegenover € 430.000 begroot.

De belangrijkste afwijkingen zijn per programma toegelicht.

Financiële positie en weerstandsvermogen

Het eigen vermogen van uw gemeente bedraagt per jaareinde € 61,6 miljoen, waarvan € 46,1 miljoen beschikbaar is in de algemene reserve. Van deze algemene reserve is € 11,5 miljoen vrij besteedbaar.

Wij adviseren u een nadere toelichting te geven in de paragraaf van het beslag op de algemene reserve dat niet ingezet kan worden als beschikbaar weerstandsvermogen.

Uw gemeente beschikt volgens de door de organisatie gemaakte berekeningen over voldoende weerstandsvermogen, zowel incidenteel als structureel.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 14,3 miljoen, tegenover een ingeschat risico van afgerond € 4 miljoen. Het ingeschat risico is de benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt daarmee uit op 3,63. De gemeente Bronckhorst hanteert een ondergrens van 1,2. Er is voldoende weerstandsvermogen om de risico's te ondervangen.

Schuldpositie

Uw gemeente heeft per 31 december 2018 voor een bedrag van € 17 miljoen aan leningen opgenomen. De schuldpositie per inwoner bedraagt derhalve -/- € 116. Dit is ruim onder de schuldpositie van de gemiddelde Nederlandse gemeente, circa € 2.000.

De netto schuldquote bedraagt -0,64% en is daarmee ruim voldoende.

De solvabiliteit is in 2018 ten opzichte van 2017 door aflossing van de leningen verbeterd.

Kwaliteit jaarverslaggeving

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij vinden de structuur van de jaarstukken duidelijk. De gemeente Bronckhorst heeft 4 programma's, welke nader zijn onderverdeeld in deelprogramma's. De kwaliteit van de toelichtingen is voldoende.

De kwaliteit van de jaarverslaggeving is in ontwikkeling door indicatoren per programma verder te bepalen om zodoende de effectiviteit van het gevoerde beleid te kunnen meten. Daarnaast is een project opgestart ter verbetering van de digitale ontsluiting van de begroting en de jaarstukken.

Verder adviseren wij u bij de jaarstukken 2019 de volgende aandachtspunten mee te nemen:

- *Toelichting begrotingsrechtmatigheid;*
- *Toelichting uitstaand recht op vakantiedagen;*
- *De hierboven vermelde indicatoren in samenhang met de verplichte indicatoren;*
- *De afrondingsverschillen uit de jaarstukken herzien zodanig dat de optellingen juist zijn.*

Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen deze stukken en de jaarrekening 2018.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd.

Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

De verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen in een bijlage. *Wij adviseren u deze bij de programma's op te nemen en in de begroting ook te voorzien van toekomstige waarden.*

Verloop van de controle

Het proces van het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2018 zodanig gepland om aan de Raad de gecontroleerde jaarrekening in mei 2019 voor te kunnen leggen. Als gevolg van de decentralisatie sociaal domein is de jaarrekening in voorgaande jaren later dan gewenst aangeleverd. Met de vaststelling in mei is de planning weer in lijn met de periode voor de decentralisatie

De afwikkeling is op basis van de planning bereikt. Om deze termijn te bereiken, is het proces van opstellen, onderbouwen en controleren van de jaarrekening naar voren gehaald. Dit heeft ertoe geleid dat de oplevering voor de controle niet volledig gereed was. De voorbereiding voor de accountantscontrole en het concept jaarverslag was onvolledig. Er zijn door zowel de medewerkers van uw gemeente als door ons meer uren gemaakt dan vooraf werd verwacht.

In overleg met de organisatie wordt in het najaar een traject opgestart om samen te komen tot goede voorbereidingen voor de jaarrekening controle 2019.

Als gevolg van de afhankelijkheid van de controle bij andere partijen zijn er grote onzekerheden in de Jeugd en WMO en bij de kosten van Gemeenschappelijke Regelingen (Delta, VNOG).

Overige bevindingen getrouwheid

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist, dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en de verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen.

Deze lichten wij hier kort toe:

1) Grondexploitatie

Binnen uw organisatie is sprake van 1 grondexploitatie, Winkelskamp te Hengelo. De totale winstverwachting van deze grondexploitatie bedraagt € 414.000. Hiervan is € 87.000 in 2018 gerealiseerd. De gehanteerde uitgangspunten als basis voor deze winstverwachting zijn naar onze mening acceptabel.

Daarnaast zijn er diverse bouwkavels waarop geen ontwikkeling plaats vindt, maar die ter verkoop worden aangeboden. In 2018 is hiervan een kavel verkocht. De bijbehorende winst (€ 47.000) is ten gunste van het resultaat 2018 gebracht.

Ten behoeve van de pilot jongerenhuisvesting is een ontwikkelingsbudget beschikbaar gesteld door de Raad. Hiervan is in 2018 € 101.000 besteed.

Het aanpassen van de bestemmingsplannen voor deze locaties staan voor 2019 of later gepland. Daarna zal deze ontwikkeling van gronden als een grondexploitatie worden worden.

2) Voorziening groot onderhoud

Een voorziening groot onderhoud dient te worden gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan van maximaal 5 jaar oud. Eind 2018 is het bestaande onderhoudsplan herzien. Dit geactualiseerde plan is nog niet vastgesteld door de raad. De voorziening per 31 december 2018 is gebaseerd op het geldende onderhoudsplan en bedraagt € 2.523.000.

3) Voorziening A18

De ontwikkeling van het bedrijvenpark A18 wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen de gemeenten Doetinchem, Bronckhorst, Montferland en Oude IJsselstreek. Alle deelnemende gemeenten zijn voor een eigen deel financieel verantwoordelijk. Op grond van het verwachte negatieve exploitatiesaldo is een voorziening gevormd. In 2018 is deze voorziening voor € 350.000 verlaagd vanwege de positieve ontwikkelingen in de aantrekkende markt van verkoop gronden. De hoogte van de voorziening is bepaald aan de hand van de opgave van de gemeente Doetinchem. Door de onzekerheden inzake de toekomstige verkopen ligt hier een hoog schattingselement aan ten grondslag.

Per 31 december 2018 bedraagt de voorziening € 1.273.000, waarvan € 1.233.000 bestemd is voor het Noordelijk deel en € 40.000 voor het Zuidelijk deel.

Overige bevindingen getrouwheid

4) Beoordeling volwaardigheid openstaande vorderingen

Uw gemeente heeft per 31 december 2018 in totaal circa € 2,8 miljoen aan kortlopende vorderingen. Deze zijn enorm divers en bestaan uit onder meer belastingen, bijstandsleningen, subsidievorderingen en vorderingen voor door de gemeente verrichte werkzaamheden.

Op deze vorderingen zijn voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen. Deze zijn op grond van de achterliggende berekeningswijze acceptabel. Voor de oninbaarheid op de vorderingen inzake de lokale heffingen heeft het GBT een door haar accountant gewaarmerkte opgave gedaan.

5) VPB

Uw gemeente is vanaf 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Volgens uw berekeningen is de grondexploitatie niet structureel winstgevend. Het bestaande compensabele verlies bedraagt ca. € 0,8 mln. Over 2018 is formeel nog geen aangifte opgesteld. De schatting is dat de VPB-plicht voor 2018 nihil zal zijn en er geen vpb verschuldigd is.

Overige bevindingen

Bij de controle van de getrouwheid gaan wij na of de baten en lasten en de mutaties in de balans tijdig, juist en volledig zijn verantwoord. Onze belangrijkste bevindingen voor de getrouwheid betreffen:

1) Wet Normering Topinkomens

Wij hebben de WNT-verantwoording van de gemeente Bronckhorst gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT. Uit de controle blijkt, dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

2) Levering van de inkoop

Om vast te stellen, dat er geen gelden onrechtmatig de organisatie verlaten, is interne controle uitgevoerd inzake de geleverde prestaties/goederen. De documentatie voor de prestatie is niet altijd direct voorhanden.

Wij adviseren u in het proces de documentatie vast te leggen, zodat de levering achteraf eenvoudig kan worden aangetoond.

Overige bevindingen getrouwheid

3) Tegoed vakantiedagen

Het personeel heeft de keuze de opnamen van de vakantiedagen te registreren in TIM. In de niet-uit-de-balans-blijkende-verplichtingen is het openstaande tegoed niet toegelicht.

Wij adviseren u het tegoed vakantiedagen in jaarrekening van 2019 alsnog op te nemen en een vergelijking te maken ten opzichte van het voorgaand jaar.

4) Pilot jongerenhuisvesting

Voor de pilot jongerenhuisvesting is door de raad een budget beschikbaar gesteld van ruim € 1 miljoen. In 2019 is ten behoeve van de ontwikkeling van de pilot € 100.000 besteed. Deze kosten zijn als vordering verantwoord in afwachting van nadere concretisering van de plannen.

Wij adviseren u in de jaarrekening 2019 op basis van de ontwikkelingen deze kosten op dan juiste wijze te presenteren.

5) Activering LED-verlichting

Om het krediet van de verlichting niet te belasten is € 50.000 van de aanschaf LED-verlichting ten laste van de exploitatie gebracht.

Wij adviseren u producten met meerjarig nut te activeren.

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2018 gecontroleerd op rechtmatigheid.

Begrotingscriterium

De Raad heeft besloten met 4 programma's te werken. Dit geeft een overzichtelijk beeld van de resultaten. U heeft het College toestemming gegeven om binnen de bandbreedtes van de beleidsregels, die u heeft samengesteld, te opereren. Het College legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben gecontroleerd of de begrotingsregels door het College zijn nageleefd.

Bevindingen:

Bij 4 programma's zijn de lasten binnen de begroting gebleven en daarmee zijn deze lasten rechtmatig geweest. Bij 2 programma's is de begroting overschreden (Tekort). Bij de oorzaak van de overschrijdingen is beperkt toegelicht of:

- deze hogere lasten gecompenseerd zijn door hogere baten;
- de overschrijding een gevolg is van een open einde regeling;
- de extra lasten binnen het beleid passen.

Wij adviseren u volgend jaar de overschrijding van de werkelijke lasten ten opzichte van de begrote lasten in het kader van de begrotingsrechtmatigheid te verbeteren. Daarnaast hebben wij vastgesteld, dat de uitgaven voor investeringen hebben plaatsgevonden binnen de door u afgegeven kredieten.

Programma (* € 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2018	Over (+) Tekort (- /-)
Zorg en ondersteuning	31.940	34.424	- 2.484
Wonen en leefomgeving	24.431	24.031	400
Bedrijvigheid en ontwikkeling	5.282	5.018	264
Bestuur	3.837	4.036	-199
Algemene dekkingsmiddelen	1.936	1.601	335
Overhead	9.318	8.933	385
Totaal	76.744	78.043	-1.299

Rechtmatigheid

Voorwaarden criterium

Wij hebben vastgesteld of de financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met het door u vastgestelde normenkader voor het jaar 2018. Onze belangrijkste bevindingen worden hieronder toegelicht:

Aanbestedingen

Op basis van een inkoopanalyse hebben wij de rechtmatigheid van de inkoop gecontroleerd. Hieruit is gebleken dat één inkoop niet rechtmatig is geweest.

Sociale uitkeringen

Wij vragen uw aandacht voor het naleven van de wet- en regelgeving. In een aantal dossiers is de naleving van de Wet Taaleis niet zichtbaar, geen bewijs van de identiteitscontrole en ontbreekt een onderbouwing van inkomsten.

WMO en Jeugd

Wij vragen uw aandacht voor het naleven van de tijdige afgifte van de beschikking alvorens de zorg wordt gestart. Daarnaast vragen wij uw aandacht voor de juiste registratie van de beschikkingen jeugd in CSAM.

Schatkistbankieren

Wij hebben geconstateerd, dat in 2018 het drempelbedrag voor het zelf aanhouden van liquide middelen (voor uw gemeente bijna € 554.000), niet is overschreden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Wij hebben vastgesteld, dat de lasten, baten en balansmutaties niet tegenstrijdig zijn geweest met de regels voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

6. SiSa

6. SiSa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2018 d.d. 10 januari 2019.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Deze tabel dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2019 bij het CBS aan te leveren.

7. Onze verantwoordelijkheid

7. Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2018 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 gecontroleerd.

Onderdeel van de jaarrekening is de SiSa bijlage. Met deze bijlage legt het College verantwoording over de besteding van Rijksbijdragen af aan het Rijk.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 413 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 784.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.352.000 (3% van de lasten). Voor SiSa en voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2018 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het college. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het college. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Beperking gebruik

Wij maken u erop attent, dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het college en de Raad. Het is zonder voorafgaande toestemming niet toegestaan om dit accountantsverslag te publiceren. Dit geldt ook voor de publicatie op uw website.

8. Afsluiting

8. Afsluiting

Samen
Frisse-blik
Zeggen-wat-je-ziet Amis Kwaliteit
Sparringspartner Proactief Dichtbij Netwerk
Gemeentekennis Andere-benadering
Betrokken **Ervaren**

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. drs. G.J. Bouwhuis RA